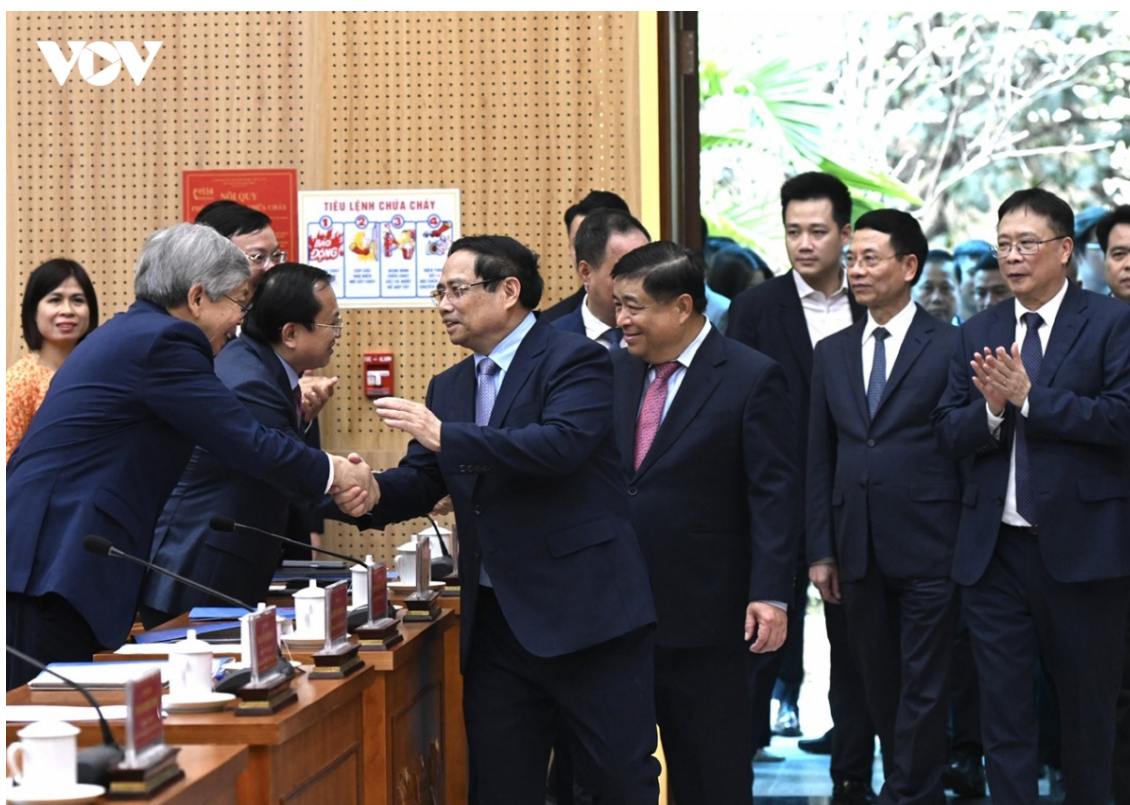

Thủ tướng: Nghiên cứu trao quyền tự chủ trong cơ chế tài chính lĩnh vực KHCN

13:05 23/02/2026

Thủ tướng đề nghị Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì, hướng dẫn các cơ chế, chính sách liên quan đến trao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong cơ chế tài chính lĩnh vực khoa học công nghệ và hoàn thành trong tháng 3/2026.

Nhân dịp năm mới Bính Ngọ 2026, sáng nay (23/2), Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã thăm, làm việc và trao Huân chương Lao động hạng Nhất cho Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đến thăm, làm việc với Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Trong không khí ấm áp, tung bừng, hân hoan của những ngày đầu Xuân Bính Ngọ, Thủ tướng Phạm Minh Chính và đoàn công tác đã đến thăm Viện Khoa học vật liệu, Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội và các đơn vị thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Thủ tướng bày tỏ vui mừng đến gặp mặt, chúc Tết và làm việc với Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam - trung tâm nghiên cứu khoa học và công nghệ hàng đầu, giữ vai trò trụ cột trong hệ thống khoa học của quốc gia.

Báo cáo với Thủ tướng, lãnh đạo Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam cho biết, trong năm 2025, Viện Hàn lâm được giao thực hiện 45 nhiệm vụ. Trong đó, 12 nhiệm vụ đã hoàn thành đúng hạn, 33 nhiệm vụ đang thực hiện trong hạn. Không có nhiệm vụ nào hoàn thành chậm tiến độ.

Từ đầu năm đến tháng 10/2025, Viện đã công bố trên 2.300 công trình khoa học. Viện đã chế tạo và làm chủ quy trình chế tạo phần cứng mô-đun tự lái ứng dụng AI cho xe ô tô điện tự hành; ứng dụng thành công công nghệ chỉnh sửa hệ gen tiên tiến nhất hiện nay - để khôi phục chức năng gen Rc ở lúa; phát triển công nghệ lõi điện phân nước sản xuất hydro từ năng lượng mặt trời/gió; chế tạo vật liệu nano từ ứng dụng trong nhiệt trị, chẩn đoán hình ảnh MRI và mang thuốc...

100% hồ sơ công việc của Viện được xử lý toàn trình trên Hệ thống Quản lý Văn bản và Điều hành; Toàn bộ hạ tầng công nghệ thông tin dùng chung tại Trung tâm Tích hợp dữ liệu đã hoàn thành chuyển đổi từ IPv4 sang IPv6.

Cán bộ, công chức, viên chức Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Viện Hàn lâm đã duy trì và mở rộng hợp tác khoa học song phương với các đối tác ở hơn 20 quốc gia, trong đó tăng cường phát triển quan hệ hợp tác với Hoa Kỳ, Anh, Pháp, Úc, Nhật Bản, Hàn Quốc và nhiều đối tác mới.

Trong nước, Viện Hàn lâm đẩy mạnh liên kết "ba nhà" (Nhà nước - Nhà khoa học - Doanh nghiệp) thông qua ký kết thỏa thuận hợp tác chiến lược với Thành phố Huế, tỉnh Ninh Thuận và Tập đoàn Hóa chất Việt Nam; tổ chức các hội thảo kết nối cung-cầu công nghệ tại Hải Phòng và khu vực Đông Nam Bộ, góp phần đưa nghiên cứu khoa học vào thực tiễn sản xuất.

Tại buổi làm việc, các nhà khoa học xúc động khi được dự buổi gặp Thủ tướng Chính phủ trong ngày đầu xuân và bày tỏ khoa học công nghệ chưa bao giờ dễ đi, nhưng niềm tin của các nhà khoa học chưa khi nào giảm. Các nhà khoa học cũng bày tỏ cơ chế tài chính chưa thực sự tạo điều kiện kết nối, phối hợp, huy động lực lượng và động viên các nhà khoa học. Do đó đề xuất có cơ chế quản lý, cơ chế tài chính, cơ chế quản lý con người để khoa học công nghệ đóng góp quan trọng vào sự phát triển của đất nước.

Thủ tướng khẳng định Đảng, Nhà nước, Chính phủ xác định khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo không chỉ là nền tảng mà còn là động lực chính, là lực lượng sản xuất trực tiếp để thúc đẩy phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Các ý kiến cũng nhấn mạnh Việt Nam hoàn toàn có thể làm chủ khoa học công nghệ, phục vụ lợi ích quốc gia; đề xuất ưu tiên khắc phục điểm nghẽn về hạ tầng chiến lược, đặc biệt trong lĩnh vực Gen và y sinh học; có chính sách hu

hút đội ngũ cán bộ trẻ có trình độ, năng lực; đồng thời mở rộng đặt hàng đối với các nhiệm vụ khoa học công nghệ.

"Hiền tài là nguyên khí của quốc gia"

Chúc mừng năm mới dồi dào sức khỏe, hạnh phúc và thành công tới lãnh đạo, nguyên lãnh đạo, các nhà khoa học lão thành cùng toàn thể cán bộ, viên chức và người lao động của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam qua các thời kỳ, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhắc lại cha ông ta đã khẳng định: "Hiền tài là nguyên khí của quốc gia. Nguyên khí thịnh thì quốc gia mạnh, nguyên khí suy thì quốc gia yếu". Ngày nay, trong thời đại khoa học và công nghệ, "hiền tài" chính là đội ngũ trí thức, nhà khoa học, những người trực tiếp tạo ra tri thức mới, công nghệ mới, giá trị mới cho đất nước.

Thủ tướng cũng nhắc lời của Nguyễn Trãi viết trong Bình Ngô đại cáo: "Tuy mạnh yếu từng lúc khác nhau/Song hào kiệt đời nào cũng có" và khẳng định trong thời đại của khoa học và công nghệ, những "hào kiệt" ấy chính là các nhà khoa học, những người chinh phục đỉnh cao tri thức, làm chủ công nghệ, góp phần bảo đảm độc lập tự chủ bằng trí tuệ Việt Nam.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính phát biểu.

Thủ tướng cho rằng, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là xu thế tất yếu, sự lựa chọn mang tính chiến lược và là ưu tiên hàng đầu trong đầu tư; là chìa khóa mở ra cánh cửa phát triển đột phá và là động lực quan trọng phát triển kinh tế nhanh, bền vững của các quốc gia và khẳng định Đảng, Nhà nước, Chính phủ xác định khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo không chỉ là nền tảng mà còn là động lực chính, là lực lượng sản xuất trực tiếp để thúc

đẩy phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Trong tiến trình đó, vai trò của những nhà nghiên cứu khoa học công nghệ là lực lượng tiên phong; đặc biệt, Viện Hàn lâm chính là "pháo đài" quan trọng của tri thức, nơi kết tinh chất xám và sự sáng tạo vô tận của con người Việt Nam.

Nhắc lại truyền thống của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Thủ tướng khẳng định đây là nơi hội tụ và nuôi dưỡng nhiều lớp nhà khoa học tài ba của đất nước, khẳng định tên tuổi của các nhà khoa học không chỉ là niềm tự hào của Viện mà còn là biểu tượng của trí tuệ Việt Nam.

Thời gian tới, Thủ tướng cho rằng, Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng đã đặt mục tiêu tăng trưởng bình quân hai con số giai đoạn 2026-2030 với động lực chính là khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, do đó đề nghị Viện Hàn lâm Khoa học công nghệ Việt Nam cần phát triển đột phá, khẳng định vai trò trung tâm khoa học công nghệ hàng đầu Việt Nam, từng bước ngang tầm các nước tiên tiến trong khu vực và trên thế giới (mục tiêu đến năm 2030 trở thành tổ chức nghiên cứu khoa học công nghệ hàng đầu trong khu vực Đông Nam Á, có năng lực cạnh tranh quốc tế ở một số lĩnh vực trọng điểm) theo phương châm 20 chữ: "Trí tuệ tinh hoa - Làm chủ công nghệ - Chuyển đổi mạnh mẽ - Bám sát tình hình - Kiến tạo tương lai".

Thủ tướng yêu cầu Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ cần đi đầu trong việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn vào nghiên cứu; xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về khoa học công nghệ để làm căn cứ hoạch định chính sách.

Tập trung làm chủ các công nghệ lõi, công nghệ nguồn để giải quyết các vấn đề thực tiễn của đất nước, đưa các ngành Toán học, Vật lý, Hóa học, Sinh học đạt trình độ tiên tiến khu vực và thế giới vào năm 2030. Đẩy mạnh phát triển hiệu quả các mô hình kinh tế mới như kinh tế không gian tầm thấp, kinh tế dữ liệu, kinh tế bạc, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức, kinh tế chia sẻ, kinh tế ban đêm...

Viện cũng cần chủ động "mở cửa" phòng thí nghiệm, đẩy mạnh hợp tác với các tập đoàn kinh tế tư nhân, lấy doanh nghiệp làm trung tâm của hệ thống đổi mới sáng tạo; có cơ chế để nhà khoa học dám dấn thân vào thương mại hóa kết quả nghiên cứu, đưa các sáng chế trở thành những sản phẩm thực tế, đóng góp trực tiếp vào chuỗi giá trị sản phẩm.

Về nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm thời gian tới, Thủ tướng đề nghị Bộ Khoa học và Công nghệ chủ trì, hướng dẫn các cơ chế, chính sách liên quan đến trao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong cơ chế tài chính trong lĩnh vực khoa học

công nghệ và hoàn thành trong 3/2026.

Về phát triển hạ tầng chiến lược, sớm xây dựng một số trung tâm dữ liệu, hệ thống phòng thí nghiệm...Về nguồn lực, thực hiện tinh thần 5 rõ là: Rõ bài toán để nghiên cứu không xa rời thực tiễn phát triển; Rõ sản phẩm để không dừng lại ở công bố hay báo cáo; Rõ ứng dụng để kết quả nghiên cứu đi vào đời sống; Rõ hiệu quả để đo lường được tác động thực chất; Rõ đóng góp để thấy được kết quả, giá trị cụ thể đối với quốc gia.

Về nguồn nhân lực, Thủ tướng nhấn mạnh cần truyền cảm hứng, tạo động lực cho các nhà khoa học; kết hợp chặt chẽ giữa đào tạo và nghiên cứu, giữa lý luận và thực tiễn; có cơ chế giữ chân những nhà khoa học.

Thủ tướng đề nghị chuyển mạnh từ "tư duy nhiệm vụ" sang "tư duy kết quả"; từ "làm nhiều" sang "làm trúng, làm đúng, làm đến nơi đến chốn"; từ "có hoạt động" sang "có sản phẩm cụ thể"; từ "có công trình" sang "có đóng góp lớn cho tăng năng suất, chất lượng, hiệu quả quốc gia".

Đẩy mạnh nghiên cứu khoa học công nghệ theo hướng không chỉ là tăng số lượng công bố, mà là tăng tầm ảnh hưởng, tăng giá trị học thuật và tăng giá trị ứng dụng. Tập trung vào những vấn đề khoa học cơ bản, công nghệ lõi, công nghệ chiến lược như AI, bán dẫn, công nghệ sinh học, vật liệu mới, công nghệ biển, công nghệ vũ trụ, dự báo thiên tai, ứng phó biến đổi khí hậu.

Thủ tướng tin tưởng, với truyền thống đoàn kết và sức sáng tạo vô hạn, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam sẽ tiếp tục chinh phục những đỉnh cao mới, xứng đáng là niềm tự hào của khoa học Việt Nam. Nơi đây sẽ luôn là nơi sản sinh, nuôi dưỡng và hội tụ những hào kiệt của thời đại mới. Những hào kiệt không trên chiến trường, mà trên mặt trận khoa học. Những hào kiệt chinh phục không phải thành lũy, mà là những đỉnh cao công nghệ. Những hào kiệt góp phần giữ vững chủ quyền không chỉ bằng ý chí, mà bằng trí tuệ và sáng tạo.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng đã trao Huân chương Lao động Hạng Nhất tặng Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Theo vov.vn